

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ  
Lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen

MUISTIO  
16.4.2013

## **EHDOTUS MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ERÄITÄ ELINTARVIKKEITA KOSKEVISTA VAATIMUKSISTA ANNETUN MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA**

### **Taustaa**

Eräitä elintarvikkeita koskevista vaatimuksista annetulla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (264/2012) kumottiin kansalliset säädökset, jotka koskivat kananmunia, lihaa ja lihatuotteita, makkaraa, jäätelöä, mehuja, ruokasieniä, ruokaperunaa ja juustoa. Kumotut säädökset eivät olleet enää kaikilta osin sisällöltään ajan tasalla. Säädökset eivät myöskään välttämättä täyttäneet EU:n perussopimuksen vaatimuksia, eikä niiden nojalla näin ollen voitu estää toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien tuotteiden saattamista Suomen markkinoille. Tällaisten vaatimusten soveltaminen kotimaisiin tuotteisiin olisi puolestaan ollut ristiriidassa elintarvikealan toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa.

Kumottuihin säädöksiin sisältyi eräitä merkintävaatimuksia, joiden säilyttämistä pidettiin edelleen perusteltuna. Nämä säännökset sisällytettiin maa- ja metsätalousministeriön asetukseen (264/2012).

Maa- ja metsätalousministeriön astus (264/2012) tuli voimaan 1.7.2012. Asetuksen siirtämääika-säännöksen (10 §) mukaan tuotteiden, jotka täyttävät ennen asetuksen voimaantuloa voimassa olleet vaatimukset, kaupan pitäminen on sallittua 1.7.2013 asti. Tuotteet, jotka on valmistettu ja pakattu ennen mainittua päivää, saadaan myydä loppuun edellyttäen, ne täyttävät ennen asetuksen voimaantuloa voimassa olleet vaatimukset.

### **Lainsäädännön muutostarpeet**

#### Kasvistäysmehun määritelmä

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (264/2012) 8 §:ssä on kasvistäysmehun ja tiivisteestä valmistetun kasvistäysmehun määritelmä. Vastaavat määritelmät sisältyivät kumottuun mehuja ja tiettyjä vastaavia valmisteita koskeneeseen kauppa- ja teollisuusministeriön asetukseen (943/2004). Kumotun asetuksen 1 §:ssä, todettiin, että asetusta ei sovelleta tuotteisiin, jotka kuuluvat hedelmä-täysmehudirektiiveistä ja tietyistä vastaavista valmisteista annetun neuvoston direktiivin 2001/112/EY soveltamisalaan. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (264/2012) ei vastaava soveltamisalan rajausta ole mainittu, vaikka tarkoitus on edelleen, että kasvistäysmehulla tarkoitetaan täysmehua, joka ei kuulu direktiivin 2001/112/EY soveltamisalaan. Tämä soveltamisalan nimenomaisen rajauksen puuttuminen asetuksesta on aiheuttanut jonkin verran hämmennystä sen osalta, mitkä tuotteet katsotaan kasvistäysmehun määritelmän piiriin kuuluviksi.

Edellä mainituin perustein maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (264/2012) 8 §:n 2 ja 3 kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi sen osalta, että kasvistäysmehulla ja tiivisteestä valmistetulla kasvis-täysmehulla tarkoitetaan tuotteita, jotka eivät kuulu direktiivin 2001/112/EY soveltamisalaan.

#### Siirtymäaika

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (264/2012) myötä poistuivat vaatimukset A-luokan makkaralle samoin kuin vaatimukset I- ja II-luokan perunalle. Koska luokitteluperusteita ei enää lain-

säädännössä ole, näiden tuotteiden myyminen laatuluokkamerkinnöillä varustettuna katsotaan harhaanjohtavaksi.

Asetuksen (264/2012) 10 §:ssä säädetään 12 kuukauden siirtymäajasta tuotteille, jotka on saatettu markkinoille ennen asetuksen voimaantuloa (1.7.2012). Lisäksi ennen siirtymäajan päättymistä (1.7.2013) valmistetut ja pakatut tuotteet saa myydä loppuun. Siirtymäajan tarkoituksena oli varmistaa, että asetuksen voimaantulon jälkeen elintarvikealan toimijat voivat vielä käyttää varastossa olevia pakkausmateriaaleja (esim. laatuluokkamerkinnöillä varustettuja perunan ja makkaran pakkauksia), joiden pakkausmerkinnät ovat ennen asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden vaatimusten mukaisia.

Vuoden 2012 perunasato oli huomattavasti tavanomaista huonompi ja tämän takia perunapakkaamoille on jäänyt runsaasti pakkausmateriaaleja varastoon. Tästä syystä on esitetty asetuksen siirtymäajan jatkamista niin, että varastossa olevista pakkausmateriaaleista saataisiin ainakin osa käytettyä. Myös makkaroiden osalta on esitetty siirtymäajan jatkamista. Perusteluna on todettu, että elintarviketietojen antamisesta kuluttajille annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 siirtymäaikojen päättymisen myötä makkaroiden pakkauksiin tulee erilaisia muutostarpeita. Elintarvikealan toimijat pitävät tarkoituksenmukaisena toteuttaa muutoksia mahdollisimman yhdenmukaisella aikataululla.

Edellä mainituin perustein asetuksen (264/2012) 10 §:n 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siirtymäaikaa jatketaan 12 kuukaudella. Näin ollen tuotteiden, jotka täyttävät ennen asetuksen voimaantuloa voimassa olleet vaatimukset, kaupan pitäminen on sallittua 1.7.2014 asti. Tuotteet, jotka on valmistettu ja pakattu ennen mainittua päivää, saadaan myydä loppuun edellyttäen, ne täyttävät ennen asetuksen voimaantuloa voimassa olleet vaatimukset.

#### Voimaantulo

Asetusehdotus ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen antamisen jälkeen. Siirtymäaikaa ehdotettujen muutosten soveltamiselle ei tarvita.

#### **Asetusehdotuksen valmistelu**

Asetusehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Valmistelun aikana on kuultu ministeriön yhteydessä toimivan elintarvikeneuvottelukunnan tuotekohtaisia säädöksiä käsittelevää asiantuntijaryhmää. Ryhmässä ovat edustettuina Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, tullihallitus/tullilaboratorio, Elintarviketeollisuusliitto ETL, Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiaiden liitto M2L sekä Päivittäistavarakauppa PTY. Maa- ja metsätaloustuottajain taloustuottajain keskusliitto MTK teki maa- ja metsätalousministeriölle aloitteen asetuksen siirtymäajan jatkamisesta.